

Kijk op wintergreens

Wintergreens zijn een uitwijkmogelijkheid waar iedere baan weer verschillend mee omgaat.

We bezochten daarom twee banen om eens te kijken hoe verschillend dat kan zijn.

TEKST EN FOTO'S: MARTIN SMITS

Zoals iedere baan zijn eigen specifieke omstandigheden kent, is ook het gebruik van wintergreens nogal verschillend. De grondslag heeft veel invloed op de gevoeligheid van een baan voor een natte periode, maar ook de ligging van de baan bepaalt wat er

met wintergreens mogelijk is. Daarnaast is ook het aantal spelers van invloed op de mate waarin er uitgeweken moet worden naar wintergreens. De trend van de laatste jaren lijkt wat meer in een richting om de wintergreens wat intensiever in het onderhoud te betrekken.

Vergeleken met jaren geleden worden de meeste banen ook steeds intensiever bespeeld en is golf steeds meer een jaar rond sport geworden terwijl het oorspronkelijk toch meer een zomersport was. Op zich is dat ook een beetje een trend in onze maatschappij dat alles te

allen tijde, zomer of winter, weer of geen weer gewoon moet doorgaan. En als dat niet zou kunnen moet het maar zo gemaakt worden dat het toch kan. Wintergreens lossen een en ander op, maar het blijft een noodoplossing waar de greenkeeper probeert het beste van te maken. Helemaal terecht is de aanduiding wintergreen ook niet altijd omdat er ook in de zomer nogal eens naar een tijdelijke green wordt uitgeweken om het onderhoud door te laten gaan.

In voorgreen

Als de ligging van de baan er zich voor leent dan is een wintergreen in de voorgreen een mooie oplossing die ook het onderhoud wat makkelijker maakt. Het

lieft houdt iedereen de zomergreens zoveel mogelijk in gebruik, maar vooral de ligging van de baan speelt een rol bij de keuzes, net als de afweging van de extra inzet voor het onderhoud van de wintergreens. En niet in de laatste plaats is het weer een bepalende factor. In een zachte winter zoals het afgelopen jaar konden de meeste banen ook wel bijna zonder wintergreens. Dat kan een ander jaar weer heel anders liggen. Ook deze zomer laat weer zien hoe groot en onverwacht de verschillen in het weer kunnen zijn. Maar juist vanwege de onberekenbaarheid kun je er maar beter op voorbereid zijn. Groen&Golf sprak op de baan van de Utrechtse Golfclub Amelisweerd met hoofdgreenkeeper Arie de

Jong en greenkeeper Jolanda Vonder en op de baan van de Golf en Country Club Lauswolt in Beetsterzwaag met hoofdgreenkeeper Richard Ferdinands.

Amelisweerd

Amelisweerd is een 18 holes en een 9 holes par 3 baan op pure klei. Er liggen nog twee putting greens en een chipping green waardoor er totaal 30 greens te onderhouden zijn. Op de 18 holes baan ligt bij iedere green ook een wintergreen. Op de 9 holes par 3 baan hebben wintergreens geen zin omdat dan de afstanden te kort zijn. "Zodra er rijp op het gras ligt, gaan de vlaggen op de wintergreen", vat Arie de Jong samen hoe belangrijk de wintergreens zijn op Amelisweerd. Maar door de bijzonder zachte winter van 2006 werd er maar twee keer op wintergreens gespeeld. Er werd zelfs nog twee keer in de winter gemaaid. In de winter wordt zoveel mogelijk op de buitenkanten van de zomergreen gespeeld waar in de zomer geen pinposities worden gezet. De spelers vinden het niet leuk om op wintergreens te spelen omdat ze de lengte missen. Maar kunnen ze nog een put van 6 meter maken, dan kunnen ze er best mee leven is de ervaring op Amelisweerd. De meeste wintergreens liggen er in de voorgreen. Die kun je dan makkelijk met het onderhoud meenemen. De voorgreens worden steeds op 9 millimeter gemaaid en in de winter gaat dat voor de wintergreens naar 6 millimeter. De wintergreens worden ook in de bemesting meegenomen. In detail hangt dat af van maaiseizoen en weersomstandigheden en vooral later in het jaar is dat gericht op afharden, weinig stikstof. Maar de ligging van de baan geeft ook zijn beperkingen. Op de veertiende ligt de wintergreen in de fairway omdat de voorgreen daar te schuin ligt en het bovendien voor de looproute ook beter uitkomt. Op de zestiende ligt helemaal geen voorgreen en daar ligt de wintergreen in de semi rough. De ligging van de wintergreens is een beetje een strategische keuze. Je kunt er de looproutes wat mee dwingen en het is de kunst de ballen zoveel mogelijk bij de zomergreen vandaan te houden. "In de winter herstellen de spelers geen pitch marks", dus dan proberen ze de spelers

Arie de Jong en Jolanda Vonder van de Utrechtse Golfclub Amelisweerd: "De ligging van de wintergreens moet je strategisch kiezen."

ook zoveel mogelijk van de zomergreen vandaan te houden. In de zomer wordt af en toe een wintergreen gebruikt om uit te wijken voor onderhoud. Beperk je dat steeds tot 1 wintergreen per ronde van 9 holes dan blijft de baan qualifying.

Die recente wijziging in het reglement is wat dat betreft voor het onderhoud een hele uitkomst.

Lauswolt

Richard Ferdinands werkt inmiddels 12,5

jaar op Lauswolt waarvan de laatste 5 jaar als hoofdgreenkeeper. Lauswolt is te typeren als een bosbaan. Totaal is het terrein 120 hectare en daarvan is bijna 50 hectare gras op een van nature vrij schrale zandgrond. Ferdinands typeert de baan als een echte verenigingsbaan met redelijk wat green fee spelers. Wintergreens vindt Ferdinands niet helemaal een terechte term. Hij spreekt liever over een tijdelijke green. Het fenomeen speelt vooral in de winterperiode, hoewel dan de fairways eerder een beperkende factor zijn dan de greens. In de zomer wordt ook wel af en toe uitgeweken naar een tijdelijke green. Op de par 3 holes liggen de tijdelijke greens op de voorgreen, op de overige holes is dat in de fairway, tegen de voorgreen aan. Voor de toekomst verwacht Ferdinands nog wat meer naar de voorgreens uit te wijken. In de winter is het vooral de route over de fairway die bepaalt wat de baan nog aan kan. Vanaf november zijn er wat aangepaste routes om de spelers wat van de greens vandaan te houden. De greens zijn met zo'n 550 vierkante meter op Lauswolt tamelijk groot waardoor die het ook in de winter lang vol kunnen houden. Dat wordt ook

Op Amelisweerd liggen de meeste wintergreens in de voorgreen, zoals Jolanda Vonder laat zien. Die kun je dan gemakkelijk met het onderhoud meenemen.

Richard Ferdinands van Golf en Country club Lauswolt, Beetsterzwaag: "De leden vinden het al mooi als ze in de winter 9 holes kunnen spelen."

sterk beïnvloed door het onderhoud in de zomer. Zit er veel vilt dan is het met de green in de winter ook snel gedaan. "Veel water en mest in de zomer geeft modder in de winter". Bezanden en beluchten staat daarom op Lauswolt ook hoog op de agenda. Maar nu je per 9 holes met 1 wintergreen nog qualifying kunt spelen vinden ze het ook op Lauswolt voor het onderhoud wel wat makkelijker geworden omdat je makkelijker een keer kunt uitwijken.

Op Lauswolt worden de voorgreens redelijk intensief onderhouden, dus om uit te wijken naar de voorgreen wordt geen apart onderhoud gepleegd. Uitwijken naar de fairway vinden ze wat meer een noodmaatregel die ze liefst alleen plannen als de baan niet al te druk is. Voor de praktijk betekent dat een kwestie van goed overleg met het secretariaat. En er wordt alleen uitgeweken naar de fairway op een plek die zich er ook voor leent. "Het moet er daar dan wel een beetje netjes uitzien" omschrijft Ferdinands zijn randvoorwaarden. Het is ook vooral in de winter dat er meer naar de fairway wordt uitgeweken. In september begint het uitmaaien van zo'n 40 tot 50 vierkante

meter. Niet te gek kort omdat het gras anders te veel reageert op de vrij snelle overgang van 14 naar zo'n 8 mm. De wintergreens liggen in de fairway vaak wel op dezelfde plekken. Die worden doorgaans twee keer geprikt en bezand. Goed

vlak houden en de wormenplekjes wat extra bezanden is een van de manieren om de wintergreens geschikt te houden. Omdat de wintergreens vaak op dezelfde plek liggen hebben die na verloop van jaren ook een wat stabilere opbouw.

Op Lauswolt liggen de tijdelijke greens alleen op de par 3 holes op de voorgreen. Op de overige holes is dat in de fairway, tegen de voorgreen aan.